



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.002.05.2017
P/17/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 53 08, F +48 22 444 52 52
kap@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/004 – Wspieranie przedsiębiorczości przez gminy
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontrolerzy	Edyta Jamioł, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/54/2017 z dnia 2 czerwca 2017 r. Lucjan Matuszewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/55/2017 z dnia 2 czerwca 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Wiązownej (dalej: Urząd).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Janusz Budny, Wójt Gminy Wiązowna (dalej: Wójt) od 9 grudnia 2014 r. Poprzednio Pani Anna Bętkowska w okresie od 14 grudnia 2010 r. do 9 grudnia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 5-15)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Warunki wspierania przedsiębiorczości w gminie. 2. Organizacja monitoringu i oceny efektów wspierania przedsiębiorczości przez gminę i wykorzystania tych ocen w modyfikacji realizowanych działań. 3. Działania na rzecz wspierania przedsiębiorczości oraz efekty tych działań.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2014 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 5 lipca 2017 r. ¹ .

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Gmina Wiązowna, wprowadzając narzędzia wspierające rozwój gospodarczy i podejmując inwestycje poprawiające jej infrastrukturę, tworzy warunki do rozwoju przedsiębiorczości.

Podstawowym dokumentem strategicznym Gminy jest Strategia Rozwoju Gminy Wiązowna na lata 2014-2021 (dalej: Strategia), określająca m.in. cele strategiczne i operacyjne w zakresie rozwoju przedsiębiorczości. W komórkach organizacyjnych Gminy wyznaczono pracowników do obsługi przedsiębiorców, w tym inwestorów strategicznych.

W okresie objętym kontrolą Gmina realizowała inwestycje infrastrukturalne, w tym drogowe, służące pośrednio poprawie warunków prowadzenia działalności gospodarczej i zwiększaniu atrakcyjności Gminy dla potencjalnych inwestorów. W ramach organizowanych przez Urząd Forów Gospodarczych Gminy Wiązowna prowadzono wykłady, szkolenia, konsultacje, doradztwo tematyczne i poradnictwo dla przedsiębiorców, a także tworzone możliwości nawiązywania kontaktów gospodarczych z przedsiębiorcami z innych regionów kraju i zza granicy. Należy podkreślić, że ustanowienie przez Wójta corocznych nagród dla najlepszych

¹ W przypadkach koniecznych badaniami zostały objęte zagadnienia, mające związek z przedmiotem kontroli, wykraczające poza te ramy czasowe

przedsiębiorców z terenu Gminy może być postrzegane jako wyraz przywiązywania przez Gminę dużej wagi do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i stanowić zachętę do inwestowania i tworzenia marki Gminy.

Od 2016 r. Rada Gminy wprowadziła niższe stawki podatku od środków transportowych. Od wprowadzenia tych zmian liczba przedsiębiorców zwiększyła się o 13 nowych podmiotów. W okresie objętym kontrolą w Gminie nastąpiła poprawa podstawowych wskaźników dotyczących rozwoju gospodarczego, w tym m.in. spadek poziom bezrobocia, wzrosła liczba nowo zarejestrowanych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

NIK zwraca jednak uwagę, że w Strategii - poza zadaniami inwestycyjnymi - nie wskazano zadań (projektów) do realizacji w ramach celów dotyczących rozwoju przedsiębiorczości, wzrostu aktywności gospodarczej i promocji. Nie zorganizowano również systemu monitoringu Strategii. Dla celów strategicznych określono jedynie nazwy wskaźników, nie podając ich wartości bazowych i docelowych. Nie powołano także komitetu sterującego, którego zadaniem miało być monitorowanie i wdrażanie Strategii. Zdaniem NIK może to utrudniać monitorowanie postępu prac i ocenę ryzyka niepowodzenia przyjętych założeń, zwłaszcza w przypadku działań wieloletnich.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Gmina Wiązowna położona jest w centralnej części województwa mazowieckiego, w północnej części Powiatu Otwockiego, w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji warszawskiej². Na terenie Gminy nie występują obszary skoncentrowanego przemysłu. Działalność gospodarczą prowadzą głównie firmy usługowe i handlowe. Gmina zajmuje powierzchnię 10 215 ha (33% powierzchni Powiatu Otwockiego) i zamieszkuje ją 11 838³ osób. Przez Gminę przechodzą drogi o znaczeniu międzynarodowym: Warszawa-Terespol (S2) oraz Warszawa-Lublin (S17). Gmina posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną w zakresie wodociągów i telefonizacji. Lasy zajmują 32% jej powierzchni, użytki rolne 57%, a drogi i nieużytki 11%. Według stanu na 31 marca 2017 r. na terenie Gminy działalność gospodarczą prowadziło 1 216 podmiotów gospodarczych (głównie mikroprzedsiębiorstwa)⁴.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 78-79,92-94)

1. Warunki wspierania przedsiębiorczości w Gminie

Opis stanu
faktycznego

1.1. W Urzędzie nie wyznaczono komórki organizacyjnej ze wskazaniem wprost obowiązków w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, współpracy i pomocy przedsiębiorcom. Natomiast realizacja zadań w zakresie działalności gospodarczej, w tym wydawanie zaświadczeń o wpisie do ewidencji, zgodnie z obowiązującym Regulaminem organizacyjnym Urzędu Gminy Wiązowna⁵, należy do zadań Wydziału Spraw Społecznych, a zadania dotyczące m.in. planowania przestrzennego do Wydziału Planowania Przestrzennego. Osobą odpowiedzialną za zadania w zakresie rejestracji, zmian, zawieszenia, wznowienia i wykreślenia z CEIDG jest Pani Anna Gałkowska – inspektor w Wydziale Spraw Społecznych. Na podstawie upoważnienia, do obsługi inwestorów strategicznych, upoważniona została Pani Milena Gołąb – inspektor w Wydziale Planowania Przestrzennego.

² W odległości 25 km od Warszawy, 75 km od Siedlec i 40 km od Garwolina.

³ Według stanu na 31 maja 2017 r.

⁴ Podmioty zarejestrowane w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dalej: CEIDG).

⁵ Wprowadzony zarządzeniem nr 60.261.2016 Wójta Gminy Wiązowna z dnia 2 maja 2016 r.

Wójt Gminy Wiązowna poinformował, że nie jest w stanie podać ilu przedsiębiorców i w jakim zakresie skorzystało z pomocy osób zatrudnionych na ww. stanowiskach pracy, gdyż w Urzędzie nie jest prowadzona ewidencja przedsiębiorców korzystających z takiej pomocy.

Żadna z sześciu komisji stałych powołanych w Radzie Gminy nie miała przypisanych zadań dotyczących wspierania przedsiębiorczości i współpracy z przedsiębiorcami.

(dowód: akta kontroli str. 5-10, 16-68)

1.2. Narzędziem planistycznym i prawno-administracyjnym Gminy jest Strategia przyjęta 16 września 2013 r.⁶ Strategia zawiera część diagnostyczną⁷ oraz analizę strategiczną kluczowych problemów (aktualnych i przyszłych, słabych i silnych stron Gminy oraz szans i zagrożeń). We wrześniu 2013 r. wersja robocza Strategii była poddana konsultacjom społecznym w formie panelu dyskusyjnego z udziałem m.in. władz samorządowych Gminy, pracowników Urzędu i jednostek organizacyjnych Gminy oraz przedstawicieli Lokalnej Grupy Działania „Natura i Kultura” (dalej: LGD).

Z analizy Strategii wynika, że mankamentem Gminy jest niedostateczne skanalizowanie oraz zły stan techniczny większości dróg gminnych, a także niezbyt korzystne warunki glebowe, niesprzyjające intensyfikacji produkcji rolniczej.

Cele strategiczne i operacyjne uwzględniały rozwój przedsiębiorczości w Gminie. Celem generalnym Strategii jest zapewnienie Gminie trwałego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego gwarantującego poprawę warunków i jakości życia lokalnej wspólnoty poprzez rozwój infrastruktury, wspieranie biznesu i inwestorów, w oparciu o potencjał, zasoby, talenty, wiedzę oraz adekwatność społeczną i gospodarczą mieszkańców.

Na lata 2014-2021 w Strategii wyznaczono 22 cele strategiczne, w tym dotyczące m.in.:

- 1) rozwoju przedsiębiorczości i wzrostu aktywności gospodarczej (cel strategiczny I.1),
- 2) rozwoju turystyki i poprawy atrakcyjności turystycznej Gminy poprzez wykorzystanie zasobów i dziedzictwa kulturowego (cel strategiczny I.2),
- 3) poprawy atrakcyjności społecznej i gospodarczej obszaru Gminy poprzez odpowiednie kształtowanie ładu przestrzennego (cel strategiczny I.3),
- 4) promocji gospodarczej i inwestycyjnej (cel strategiczny I.5),
- 5) promocji innowacji i nowoczesnych technologii (cel strategiczny I.8),
- 6) poprawy jakości i funkcjonalności infrastruktury i układu komunikacyjnego oraz infrastruktury towarzyszącej (cel strategiczny II.1),
- 7) poprawy i rozwoju infrastruktury teleinformacyjnej (cel strategiczny II.4).

W ramach celów strategicznych określono cele operacyjne dotyczące m.in. stworzenia systemu doradztwa i informacji dla przedsiębiorstw, stworzenia systemu zachęt do inwestowania i zakładania działalności gospodarczej, pomocy w organizacji seminariów i szkoleń oraz pozyskiwania zewnętrznego finansowania, stworzenia systemu współpracy i pomocy w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych z przedsiębiorcami z innych regionów w kraju i za granicą.

Integralną częścią Strategii i instrumentem jej wdrażania jest Wieloletni Plan Inwestycyjny. Wskazuje on konkretne zadania (projekty), które mają być realizowane przez Gminę w założonym horyzoncie czasowym wraz z oszacowaniem kosztów ich realizacji. Zadania te wynikają z przyjętych w Strategii celów i kierunków działań, w odniesieniu do wybranych celów strategicznych, które

⁶ Uchwała nr 102.XLIV.2013 Rady Gminy Wiązowna z dnia 16 września 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Wiązowna na lata 2014-2021.

⁷ Tj. charakterystykę demograficzną i sytuację na rynku pracy, gospodarkę nieruchomościami w Gminie, podatki, itp.

służą głównie poprawie infrastruktury i warunków życia mieszkańców Gminy, w tym również dotyczących strefy gospodarczej (cel strategiczny: I.2⁸, I.3⁹, II.1¹⁰, II.4¹¹).

W Strategii, w części *Strefa Gospodarcza*, zidentyfikowano pięć podstawowych problemów hamujących rozwój w tym obszarze, tj.:

- 1) dominacja jednoosobowych firm, które nie zatrudniają pracowników,
- 2) niska aktywność firm w tworzeniu nowych miejsc pracy i wynikająca z tego emigracja mieszkańców w celu pozyskania zatrudnienia,
- 3) brak infrastruktury dla rozwoju biznesu,
- 4) brak infrastruktury turystycznej, niewystarczająca w stosunku do potencjału gminy liczba gospodarstw agroturystycznych i firm prowadzących działalność na rynku usług turystycznych,
- 5) niska aktywność w pozyskiwaniu funduszy unijnych.

Zgodnie ze Strategią ma ona stanowić dokument otwarty i może podlegać aktualizacji w miarę potrzeb. Założono, że podstawę jej aktualizacji może stanowić:

- analiza postępu w realizacji zadań podjętych w Strategii,
- zmiany w lokalnej sytuacji społeczno-gospodarczej, np. nowe, pojawiające się problemy i uwarunkowania,
- zamiany w otoczeniu zewnętrznym, będące np. źródłem szans rozwojowych.

Odpowiedzialność za proces monitorowania i raportowania Radzie Gminy o realizacji Strategii oraz wykonywanie funkcji Instytucji Zarządzającej i Koordynującej w Strategii przypisano Wójtowi. Po zakończeniu okresu objętego procesem planowania (tj. po 2021 r.), Strategia ma zostać poddana ocenie w zakresie:

- terminowości realizowanych projektów,
- sposobów zarządzania projektami po ich zakończeniu,
- kosztów projektów,
- realizacji założeń społeczno-ekonomicznych.

(dowód: akta kontroli str. 92-94, 756-759)

Z informacji Wójta wynika, że na przełomie sierpnia i września 2015 r. w Gminie podjęto decyzję o zmianie Strategii. Wójt wskazał m.in., że przyczynami podjęcia prac nad aktualizacją Strategii były m.in.:

- 1) zbyt duża liczba i szczegółowość celów w Strategii;
- 2) sformułowanie celów operacyjnych o charakterze działań;
- 3) określenie nieprecyzyjnych, niemierzalnych lub trudno mierzalnych wskaźników oraz niewskazanie ich wartości bazowych;
- 4) nieuwzględnienie istotnych okoliczności i czynników zewnętrznych, które będą warunkowały rozwój Gminy, tj. budowa drogi krajowej nr 2 (A2 - S2), przebudowa drogi krajowej nr 17 (S17), budowa Południowej Obwodnicy Warszawy (POW);
- 5) brak odniesienia do potrzeby tworzenia planów miejscowych w celu przyciągnięcia nowych inwestorów;
- 6) nieuwzględnienie w pełni możliwości pozyskiwania środków dostępnych w ramach programów finansowanych przez UE.

⁸ Dla celu określono jedno zadanie pn. *Budowa parkingów w Gliniance, Wiązownie i Zakręcie.*

⁹ Dla celu określono trzy zadania pn. *Wyznaczenie trasy turystycznej „Szlakiem fortyfikacji z lat 1918 i 1920”; Stworzenie gminnego systemu informacji przestrzennej; Zagospodarowanie ogólnodostępnej przestrzeni publicznej w centrum Wiązowny.*

¹⁰ Dla celu wyznaczono 10 zadań, dotyczących budowy ciągów dróg gminnych, poprawy standardu dróg, budowy chodników, ścieżek rowerowych, oświetlenia ulicznego.

¹¹ Dla celu określono jedno zadanie pn. *Tworzenie punktów hotspot, w szczególności w centrach miejscowości.*

Wójt poinformował także, że w najbliższym czasie planowane jest doprecyzowanie nowych celów oraz przeprowadzenie konsultacji społecznych celem włączenia społeczności lokalnej, w tym również przedsiębiorców, do pracy nad Strategią.

1.3. Od 2016 r. w Gminie obowiązuje Program Rewitalizacji Gminy Wiązowna na lata 2016-2026, którego celem jest m.in. wzmocnienie i rozwój zasobów lokalnych. Celem nadrzędnym Programu jest „zrównoważony rozwój obszarów kryzysowych, zaniedbanych”. W Programie tym nie zostały określone zadania ukierunkowane bezpośrednio na wspieranie rozwoju przedsiębiorczości.

Gmina nie była zobowiązana i nie opracowała innych dokumentów o charakterze programowym bądź strategicznym, takich jak program wspierania przedsiębiorczości czy strategia promocji Gminy.

W okresie objętym kontrolą działania promocyjne polegały na wydawaniu publikacji o Gminie i jej historii (np. wspomnienia o Wiązownie, opracowania tematyczne i monografie).

(dowód: akta kontroli str. 5-11, 67, 92-94, 111-115, 760-762)

1.4. Od 2015 r. w Gminie obowiązywało Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego¹². W 2016 r. dokonano oceny jego aktualności¹³. Do zakończenia kontroli NIK, Studium było czterokrotnie zmieniane przez Radę Gminy¹⁴. Celem zmian było podniesienie potencjału inwestycyjnego Gminy, związanego z rozbudową dróg tranzytowych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. W ww. uchwałach Rady Gminy podkreślano, że działania planistyczne Gminy powinny koncentrować się w pierwszej kolejności na sporządzeniu dokumentów planistycznych dla obszarów o kluczowym znaczeniu dla wzrostu potencjału inwestycyjnego Gminy i funkcji usługowej.

(dowód: akta kontroli str. 67-68, 95-99, 763-789, 763-822)

Na dzień 31 maja 2017 r. aktualnych było 17 Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego (dalej: MPZP), które pokrywały 5,6% powierzchni Gminy. Najstarszy z obowiązujących MPZP został uchwalony 16 czerwca 1998 r. W latach 2014-2017 zostało uchwalonych osiem aktualnie obowiązujących MPZP. W dziewięciu MPZP zostały uwzględnione tereny pod działalność gospodarczą, które stanowią około 16,5% obszaru objętego planami, tj. 94,21 ha (z tego 92,96 ha stanowią tereny prywatne, 1,25 ha tereny gminne). Obowiązujące MPZP zostały udostępnione na stronie BIP Urzędu Gminy.

Wójt Gminy podał, że w ramach prac prowadzonych nad czterema MPZP, których uchwalenie przewiduje się w latach 2017-2018, planuje się wyznaczenie obszarów przeznaczonych pod działalność gospodarczą.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 67-68, 95-99, 763-789)

1.5. W latach 2014-2017 (do 31 maja) Gmina Wiązowna korzystała z możliwości pozyskiwania gruntów od prywatnych właścicieli terenów w celu realizacji inwestycji gminnych, tj. pod budowę dróg i pod obiekty użyteczności publicznej. Wójt wyjaśnił, że ze względu na brak w zasobach Gminy terenów, które mogłyby być przeznaczone pod inwestycje, i na wysoką wartość rynkową gruntów, nie jest

¹² Załącznik Nr 1 do uchwały nr 127.XVI.2015 Rady Gminy Wiązowna z dnia 30 października 2015 r.

¹³ Rada Gminy Wiązowna uchwałą nr 12.XIX.2016 z 26 stycznia 2016 r. przyjęła wyniki przedstawione w opracowaniu „Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Wiązowna stosownie do art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2015 r. poz. 199. ze zm.)”.

¹⁴ Zmiany Studium dokonano w drodze uchwał: nr 90.XXV.2016 z dnia 31 maja 2016 r., nr 124.XXIX.2016 z dnia 27 września 2016 r., nr 148.XXXII. 2016 z dnia 29 listopada 2016 r. oraz nr 3.XXXIV.2017 z dnia 17 stycznia 2017 r.

możliwe, aby przeznaczać znaczące kwoty na zakup gruntów na tereny inwestycyjne. W okresie objętym kontrolą Gmina nie realizowała inwestycji służących wyłącznie przedsiębiorcom. Na terenie Gminy realizowane były inwestycje, zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową i uchwałami budżetowymi, dla lokalnej zbiorowości, tj. drogi i kanalizacja.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 68-69, 111-115, 329-634)

W latach 2014 – 2017 (do lipca) tereny Gminy nie należały do specjalnej strefy ekonomicznej (dalej: SSE). Wójt Gminy poinformował, że do 31 maja 2017 r. Gmina nie podejmowała działań mających na celu włączenie części jej terenów do SSE. Takie działania będzie rozważane po zakończeniu realizacji priorytetowych zadań, a także po finalizacji inwestycji drogowych w pasach dróg S17 i A2 - S2, które będą miały kluczowe znaczenie dla rozwoju przedsiębiorczości na terenie Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 69)

1.6. W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy realizowano inwestycje mogące pośrednio służyć poprawie warunków prowadzenia działalności gospodarczej lub podnoszeniu ich atrakcyjności dla potencjalnych inwestorów, takich jak budowa i przebudowa dróg, budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz oświetlenia ulicznego.

Gmina Wiązowna dysponuje infrastrukturą wodociągową, z której korzysta 90,5% mieszkańców, a także siecią kanalizacyjną, z której korzysta 30,9% mieszkańców. Długość dróg należących do Gminy Wiązowna (drogi gminne) wynosi 70,6 km, w tym asfaltowych – 22,3 km, tłuczniowych – 15,7 km i gruntowych – 32,6 km.

W okresie objętym kontrolą przedsiębiorcy z terenu Gminy zgłosili trzy wnioski o dostosowanie istniejącej infrastruktury do ich potrzeb. Dwa z nich dotyczyły poprawy stanu istniejących dróg, a kolejny dostosowania rozkładu jazdy autobusów do godzin pracy jednej z firm z terenu Gminy. W przypadku jednego z wniosków dotyczącego poprawy stanu dróg, Gmina podjęła działania w celu jego zrealizowania. Pozostałe dwa wnioski po analizie możliwości finansowych Gminy i potrzeb mieszkańców nie zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 68, 635-640)

W okresie objętym kontrolą Gmina nie realizowała inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego w związku ze wspieraniem przedsiębiorczości. Wójt Gminy poinformował, że w ww. okresie nie wpływały oferty od prywatnych przedsiębiorców z terenu Gminy z propozycją realizacji zadań publicznych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 71)

1.7. Od 1 stycznia 2016 r.¹⁵ na terenie Gminy obowiązywały stawki podatku od środków transportowych w wysokości niższej niż obowiązujące w 2015 r., a dla pojazdów, dla których ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych¹⁶ określała stawki minimalne, zastosowano stawki minimalne.

W okresie objętym kontrolą nie ustalono dla przedsiębiorców działających na terenie Gminy preferencyjnych stawek podatku od nieruchomości.

Zasady najmu lokali użytkowych stanowiących własność Gminy regulowała uchwała Rady Gminy Wiązowna nr 72/XI/07 z dnia 26 czerwca 2007 r. W latach 2014 i 2015 zadania w zakresie gospodarki mieszkaniowej oraz najmu lokali użytkowych

¹⁵ Uchwała Rada Gminy nr 126.XVI.2015 z dnia 30 października 2015 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.

¹⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 716, ze zm.

realizowane były przez pracowników Urzędu. Od 1 stycznia 2016 r. zadania te przejął Zakład Wodociągów i Kanalizacji¹⁷.

W okresie objętym kontrolą realizowano 26 umów najmu lokali użytkowych będących własnością Gminy. Badanie pięciu umów (wybranych w sposób losowy) wykazało, że Gmina nie stosowała dla przedsiębiorców preferencyjnych stawek wynajmu. W dwóch przypadkach, w związku z przeprowadzeniem przez najemców remontu spowodowanego koniecznością dostosowania wynajmowanych lokali do wykonywania świadczeń medycznych, Wójt zastosował ulgi w czynszu z tytułu najmu pomieszczeń.

Ustalono, że w latach 2014-2017 (do 31 maja) Gmina nie dysponowała niewykorzystanymi lokalami użytkowymi, które mogłyby być przeznaczone dla przedsiębiorców.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 68-71, 106-110, 133-328, 635-640, 705-754)

1.8. W okresie objętym kontrolą, w ramach działań wspierających przedsiębiorców już prowadzących działalność na terenie Gminy, organizowano Fora Gospodarcze Gminy Wiązowna. W ramach forów prowadzono konsultacje i doradztwo tematyczne, m.in. z zakresu pozyskiwania środków zewnętrznych, prawa pracy, itp. W zakresie działań wspierających przedsiębiorcy współpracowali także z Powiatowym Urzędem Pracy w Otwocku. Pomoc Urzędu w zakresie rekrutacji i szkolenia pracowników z terenu Gminy dotyczyła umieszczania ogłoszeń o naborze pracowników na stronie internetowej Gminy, czasopiśmie „Powiązania” oraz tzw. urzędowacie, ustawionym w Biurze Obsługi Mieszkańca. W czasopiśmie „Powiązania” została utworzona stała kolumna dedykowana przedsiębiorcom, w której publikowane są informacje dla obecnych i przyszłych przedsiębiorców.

Wójt wyjaśnił, że w przypadku zgłoszenia się do Urzędu osoby zainteresowanej pozyskaniem środków zewnętrznych (m.in. z budżetu UE), osoby te kierowane są do właściwych instytucji przyjmujących wnioski o dofinansowanie. Stwierdził także, że Gmina nie uczestniczyła przy zakładaniu stowarzyszeń przedsiębiorców, gdyż przedsiębiorcy z terenu Gminy nie wnioskowali o taką pomoc.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 70, 133-328)

1.9. W okresie objętym kontrolą Gmina nie była zobowiązana i nie powołała i nie współuczestniczyła w powołaniu instytucji otoczenia biznesu, takich jak np. fundusz poręczeń kredytowych, czy fundusz pożyczkowy. Wójt poinformował, że Samorząd Powiatu Otwockiego, który jest udziałowcem Mazowieckiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. poręcza m.in. kredyty, pożyczki i wadia przetargowe. Przedsiębiorcy z terenu Gminy Wiązowna mogą korzystać z ofert tego funduszu. Kontrola wykazała, że w latach 2014-2017 (do 31 maja) przedsiębiorcy działający na terenie Gminy Wiązowna nie występowali o udzielenie im przez Gminę poręczeń, gwarancji i pożyczek. W okresie objętym kontrolą Gmina nie planowała w budżecie środków finansowych na powyższy cel.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 68-69, 329-634)

1.10. Gmina nie była zobowiązana i nie przygotowała oferty wsparcia dla początkujących przedsiębiorców w postaci bezzwrotnych pożyczek czy bezpłatnego użyczenia lokali. Jak wyjaśnił Wójt, działania Urzędu w zakresie udzielania wsparcia

¹⁷ Uchwała Rady Gminy Wiązowna nr 130.XVI.2015 z dnia 30 października 2015 r. w sprawie zmiany statutu Zakładu Wodociągów i Kanalizacji (dalej: ZWiK); uchwała Rady Gminy Wiązowna nr 167.XVIII.2015 z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie przekazania w użytkowanie ZWiK, zakładowi budżetowemu Gminy Wiązowna, części mienia Gminy Wiązowna; zarządzenie Wójta Gminy Wiązowna nr 3.204.2016. z dnia 8 stycznia 2016 r. w sprawie przejęcia zadań do realizacji przez ZWiK.

początkującym przedsiębiorcom polegały na: udzielaniu informacji dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej, dystrybucji materiałów przekazanych do Urzędu przez inne instytucje oraz zapraszaniu na spotkania tematyczne w Urzędzie i poza jego siedzibą. Wójt wyjaśnił także, że spotkania te mają charakter otwarty, a w ich trakcie przyszli i obecni przedsiębiorcy mają możliwość wymiany doświadczeń oraz nawiązywania współpracy. W trakcie spotkań omawiano m.in. tematy dotyczące funduszy europejskich, projektu „Promocja gospodarcza Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego” (dalej: WOF Expo), podatków lokalnych, itp. Wójt stwierdził także, że swego rodzaju formą wsparcia dla przedsiębiorców są coroczne nagrody Wójta Gminy Wiązowna pn. „Złoty Wiąz”, w następujących kategoriach: Mała Firma Roku, Pracodawca Roku, Nestor Biznesu, Innowacyjna Firma Roku, Filantrop Roku oraz Lider Ekonomii Społecznej.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 70-71, 133-328)

1.11. Na oficjalnym portalu internetowym Gminy¹⁸, w zakładce DLA FIRM znajdowały się informacje dla potencjalnych przedsiębiorców o obowiązującym prawie dotyczącym prowadzenia działalności gospodarczej, sposobów zatrudnienia, wymaganych dokumentów dla firm, a także informacje o przetargach i bieżących wydarzeniach, poradnik dla mikrofirm, zaproszenia na konferencje, warsztaty dotyczące przedsiębiorczości i spotkania, organizowane przez inne instytucje, np. takie jak: Starostwo Powiatowe w Otwocku, Centrum Przedsiębiorczości SMOLNA, itp., a także informacje o osobach wyznaczonych w Urzędzie do kontaktów z przedsiębiorcami. Na stronie BIP Gminy w zakładce *Poradnik interesanta/ Działalność gospodarcza* udostępnione były formularze oraz wnioski wykorzystywane w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej.

Na ww. stronach nie było natomiast informacji związanych z promowaniem Gminy i zachęcaniem potencjalnych inwestorów do zakładania działalności gospodarczej na jej terenie.

Zdaniem Wójta Gminy, Gmina dzięki podejmowanym inicjatywom organizacyjnym i prawnym tworzy przyjazne środowisko dla przedsiębiorców, czym może przyciągnąć uwagę nowych inwestorów, w tym spoza terenu Gminy. Dodatkowo w związku z przygotowaniem wniosku o dofinansowanie projektu WOF Expo planowane są działania wspierające istniejące na terenie Gminy małe i średnie przedsiębiorstwa w zakresie eksportu, a także wsparcie dla małych firm w zakresie rozpoczęcia eksportu.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 72, 121-132, 635-640)

1.12. Na terenie Gminy działa utworzone przez przedsiębiorców stowarzyszenie Forum Przedsiębiorczości Gminy Wiązowna. Do jego statutowych działań należą: wspieranie osób prowadzących działalność gospodarczą, integracja środowiska przedsiębiorców, a także reprezentowanie ich interesów wobec organów władzy i administracji oraz działania edukacyjne, kulturalne, sportowe i charytatywne. Stowarzyszenie brało udział w Forach Gospodarczych Gminy Wiązowna. Ponadto przedstawiciele Urzędu brali udział w spotkaniach Klubu Nowej Gospodarki Powiatu Otwockiego, który skupia m.in. przedsiębiorców i instytucje aktywnie działające na rzecz wdrażania nowych i innowacyjnych technologii, rozwoju lokalnego rzemiosła oraz tworzenia nowych miejsc pracy. Oprócz władz samorządowych uczestnikami spotkań byli przedstawiciele nauki i przedsiębiorców.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 70-71, 133-328)

¹⁸ www.tuwiazowna.pl

Od 2008 r. Gmina jest członkiem LGD „Natura i Kultura” z siedzibą w Karczewie, która jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem osób fizycznych i prawnych na terenie pięciu gmin wiejskich Powiatu Otwockiego. LGD za zasadnicze cele swojego istnienia przyjęła m.in. mobilizowanie lokalnej społeczności do udziału w inicjatywach mających na celu rozwój społeczny i gospodarczy obszaru, w tym aktywizację mieszkańców.

W Gminie obowiązywało porozumienie z 13 sierpnia 2013 r. zawarte pomiędzy Miastem Stołecznym Warszawa a 39 gminami z obszaru metropolii warszawskiej, w tym z Gminą Wiązowna. Na zlecenie lidera projektu m.st. Warszawa powstała Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (dalej: ZIT). Dzięki przystąpieniu do ZIT mieszkańcy i przedsiębiorcy mogą starać się o środki z funduszy europejskich wydzielonych w ramach instrumentu ZIT. Zgodnie z założeniami tej strategii każdy przedsiębiorca działający w danej branży i spełniający kryteria konkursowe może ubiegać się o wsparcie ze środków zewnętrznych m.in. na rozwój przedsiębiorczości, szkolenia dla ludzi młodych, e-usługi, czy wzrost eksportu.

(dowód: akta kontroli str. 5-11, 67, 92-94, 823-825)

Przedstawiciele Urzędu, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiązownej, a także przedstawiciele firm z terenu Gminy, w okresie od 22 czerwca do 15 grudnia 2016 r. uczestniczyli w konferencjach i warsztatach poświęconych inicjatywie pod nazwą Lokalne Ożywienie Gospodarcze na rzecz aktywizacji rynku pracy i rozwoju społeczno-gospodarczego w Powiecie Otwockim. Była to inicjatywa jednostek samorządu terytorialnego, Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej w Józefowie oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Otwocku.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 71)

1.13. W okresie objętym kontrolą Gmina nie występowała z inicjatywą rozpoznawania potrzeb kształcenia zawodowego pod kątem lokalnych przedsiębiorców. Na terenie Gminy nie ma zlokalizowanych szkół zawodowych. Jak poinformował Wójt, prowadzący takie kształcenie przedstawiciele Starosty Otwockiego biorą udział w forach gospodarczych, organizowanych przez samorząd Gminy, podczas których przedsiębiorcy mogą kierować do nich swoje sugestie w zakresie edukacji. Sprawy te omawiane są także na corocznym Forum Gospodarczym Powiatu Otwockiego. Stwierdził także, że przedsiębiorcy z terenu Gminy nie sygnalizowali Urzędowi potrzeb związanych z brakiem na rynku pracy osób o określonych umiejętnościach lub kwalifikacjach.

(dowód: akta kontroli str. 5-10, 68)

1.14. Rada Gminy Wiązowna uchwałą nr 94.XIV.2015 z dnia 25 sierpnia 2015 r. przyjęła zasady i tryb przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Wiązowna. Wójt poinformował, że jednym z najważniejszych sposobów poznania oczekiwań mieszkańców Gminy są bezpośrednie kontakty, np. przy okazji zebrań sołeckich, w trakcie których mieszkańcy mogą wyrazić swoje oczekiwania lub uzyskać odpowiedzi na nurtujące ich pytania. Stwierdził także, że począwszy od 2015 r. Wójt oraz przedstawiciele Urzędu biorą udział w zebraniach jednostek pomocniczych Gminy. W przypadku ankiet i konsultacji społecznych, ten sposób komunikowania się z mieszkańcami praktykowany jest od początku obecnej kadencji władz Gminy, nie tylko w sposób tradycyjny, ale także za pomocą Internetu. Ponadto, przy okazji przygotowywania programu rewitalizacji w latach 2016-2017 organizowane były warsztaty, w trakcie których mieszkańcy mogli zgłosić propozycje działań lub wyrazić opinię do przedstawionych pomysłów, a także rozmawiać z ekspertami z danej dziedziny.

Od 2015 r. istnieje możliwość składania przez mieszkańców Gminy wniosków do budżetu na następny rok. Dzięki takiej możliwości, Wójt i Rada Gminy poznają najważniejsze potrzeby mieszkańców. W 2015 r. wpłynęły 174 wnioski do budżetu, a w 2016 r. 263 wniosków. Od przedsiębiorców wpłynął tylko jeden wniosek (z branży medycznej), który nie dotyczył spraw związanych z rozwojem przedsiębiorczości.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 71, 81-88, 635-638)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że celom ujętym w Strategii nie przypisano konkretnych zadań lub działań, których realizacja miałyby służyć osiągnięciu zakładanych celów. O ile zadania dotyczące projektów inwestycyjnych wymienione zostały w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym, to zadania mające inny charakter niż inwestycyjny, nie zostały określone w żadnym dokumencie.

W opinii NIK, sformułowanie przynajmniej zasadniczych zadań (projektów) dla poszczególnych celów oraz określenie horyzontu czasowego w jakim zamierza się je osiągnąć, ułatwiłoby zarządzanie realizacją Strategii i osiągnięcie zakładanych efektów i rezultatów.

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK, Gmina w okresie objętym kontrolą podejmowała działania mające na celu tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości na jej terenie. W opracowanej przez Gminę Strategii wskazane zostały cele dotyczące rozwoju przedsiębiorczości, jednakże nie określono zadań ukierunkowanych na wspieranie lokalnej przedsiębiorczości, innych niż inwestycyjne infrastrukturalne, służących realizacji tych celów. Pomimo niewyznaczenia takich zadań, Gmina wspierała przedsiębiorców m.in. poprzez organizowanie spotkań i szkoleń poświęconych tematyce przedsiębiorczości, udzielanie informacji dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej oraz zapewnienie dostępu, poprzez stronę internetową Gminy, do aktualnych informacji o bieżących wydarzeniach, konferencjach i warsztatach dla przedsiębiorców.

2. Organizacja monitoringu i oceny efektów wspierania przedsiębiorczości przez Gminę i wykorzystania tych ocen w modyfikacji realizowanych działań

Opis stanu
faktycznego

2.1. Sposób monitorowania Strategii został ogólnie określony w części *System wdrażania i monitorowania*. Miał on głównie polegać na prowadzeniu stałych obserwacji Strategii, która powinna być przeprowadzana co najmniej raz w roku i dokonywaniu systematycznych pomiarów przebiegu realizacji celów Strategii. Kontrola NIK nie przedstawiono dokumentów świadczących o prowadzonym monitoringu realizacji celów Strategii.

(dowód: akta kontroli str. 5-10, 92-94, 111-115)

2.2. Rolę koordynatora, zgodnie ze Strategią, miał pełnić komitet sterujący (zespół zadaniowy), do zadań którego należeć miało:

- opiniowanie zmian i uzupełnień Strategii,
- zapewnienie zgodności realizacji Strategii z obowiązującymi przepisami (w zakresie zamówień publicznych, ochrony środowiska, ochrony dóbr dziedzictwa kulturowego),
- promocja Strategii,
- sporządzanie materiałów informacyjnych na temat wdrażania Strategii,
- sporządzanie informacji o nieprawidłowościach w realizacji Strategii,
- monitorowanie działań związanych z realizacją Strategii.

Kontrola NIK wykazała, że do 31 czerwca 2017 r. zespół taki nie został powołany.

(dowód: akta kontroli str. 92-94)

2.3. Wskaźniki realizacji celów strategicznych Strategii, w tym w zakresie rozwoju przedsiębiorczości i wzrostu aktywności gospodarczej, dotyczyły m.in.:

- liczby nowopowstałych małych i średnich przedsiębiorstw,
- liczby terenów inwestycyjnych dla firm,
- liczby instytucji wsparcia biznesu,
- liczby udzielonych usług informacyjno-doradczych dla firm,
- liczby zrealizowanych inwestycji w przedsiębiorstwach dzięki dotacjom z funduszy zewnętrznych,
- liczby obiektów służących działalności gospodarczej.

Dla wskaźników nie ustalono wartości bazowych i docelowych. Wartości wskaźników nie wskazano również w innych dokumentach planistycznych Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 92-94)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niewypełnieniu postanowienia Strategii dotyczącego stworzenia systemu jej wdrażania i monitorowania. Nie powołano komitetu sterującego (zespołu zadaniowego), który miał być odpowiedzialny za te zadania. W Regulaminie organizacyjnym żadnej komórce organizacyjnej Urzędu również nie przypisano takich obowiązków, mimo że w Strategii podano iż korzystną sytuacją dla monitoringu jest posiadanie zorganizowanego podmiotu koordynującego prace nad jej wdrażaniem, który informuje o zamierzeniach rozwojowych i przejmuje wszelkie inicjatywy w tym zakresie.

Wójt Gminy wyjaśnił, że zespół nie został powołany w żadnej kadencji władz Gminy. Koordynacja działań – zdaniem Wójta - odbywa się w obrębie kierownictwa Gminy, a za poszczególne elementy odpowiadają wydziały merytoryczne Urzędu i jednostki organizacyjne Gminy.

Wójt Gminy wyjaśnił, że pod koniec 2015 r. z udziałem kierownictwa Urzędu dokonano oceny Strategii, na podstawie której stwierdzono m.in., że Strategia wymaga zmiany, a cele w niej określone są realizowane częściowo. Wskazał też, że prace nad przygotowaniem Wieloletniej Prognozy Finansowej i budżetu na rok 2017 – jego zdaniem – były kolejną oceną Strategii. NIK zauważa jednak, że kontroli nie przedstawiono dokumentacji dotyczącej przeprowadzenia oceny stopnia realizacji Strategii, która miała się odbywać corocznie.

(dowód: akta kontroli str. 92-94, 111-115)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że określone w Strategii wskaźniki służące ocenie postępu działań Gminy miały charakter ogólny, w szczególności nie zawierały wartości początkowej i docelowej, co może utrudniać ocenę osiąganych efektów.

Wójt Gminy wyjaśnił, że *nie określono wartości wskaźników ze względu na fakt, że wiele z nich jest nieprecyzyjnych lub niemożliwych do pomiaru (osiągnięcia). Np. nie ma możliwości podania liczby ofert inwestycyjnych dla potencjalnych inwestorów ze względu na brak w zasobach Gminy takich terenów. Nie ma także możliwości podania liczby nowopowstałych małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), gdyż nie wszystkie przedsiębiorstwa są rejestrowane w CEIDG. Ponadto w Strategii brakuje definicji MŚP, a ponieważ są różne definicje w zależności od potrzeb, regulaminów i konkursów, to niemożliwe jest określenie ich liczby. Wskazanie liczby inwestorów zainteresowanych inwestowaniem na terenie Gminy jest praktycznie niemożliwe. W związku z tym, że Strategia nie podaje wartości*

bazowych i planowanych wskaźników a jednocześnie wiele z tych wskaźników jest nieprecyzyjnych, dlatego podjęto decyzję o zmianie Strategii.

Zdaniem NIK określenie precyzyjnych mierników ilościowych jest konieczne do oceny skuteczności prowadzonych przez Gminę działań i postępu w osiąganiu założonych celów, a w konsekwencji dostosowania Strategii do zmieniających się warunków.

(dowód: akta kontroli str. 92-94,111-115)

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK, w okresie objętym kontrolą, pomimo wskazania w Strategii konieczności jej monitorowania, w Urzędzie nie zorganizowano systemu monitoringu. Nie powołano komitetu sterującego mającego monitorować i koordynować wdrażanie Strategii. NIK zwraca także uwagę, że dla poszczególnych celów strategicznych określono jedynie nazwy wskaźników nie podając ich wartości bazowych i docelowych, co uniemożliwia ocenę postępu stopnia ich realizacji.

3. Działania na rzecz wspierania przedsiębiorczości oraz efekty tych działań

Opis stanu faktycznego

3.1. W okresie objętym kontrolą wzrosła liczba przedsiębiorców (osób fizycznych) działających na terenie Gminy Wiązowna z 842 na koniec 2013 r. do 1 216 na koniec maja 2017 r. (o 44,4%). Według stanu na 21 czerwca 2017 r. w rejestrze KRS ujętych było 221 osób prawnych działających na terenie Gminy Wiązowna¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 635-640)

3.2. W związku z zadaniami realizowanymi przez Urząd dotyczącymi rozwoju przedsiębiorczości w Gminie:

- w ramach porozumienia zawartego w 2013 r. pomiędzy Miastem Stołecznym Warszawa a 39 gminami, podjęto współpracę z liderem porozumienia, tj. m.st. Warszawa, w celu przygotowania do złożenia wniosku w projekcie WOF Expo,
- zorganizowano osiem Forów Gospodarczych Gminy Wiązowna (po trzy w 2015 r. i 2016 r. oraz dwa do 31 maja 2017 r.), w których wzięło udział od 45 do 100 przedsiębiorców i zaproszonych gości, w tym m.in. przedstawiciele banków, przedstawiciele firm zajmujących się doradztwem finansowym, koordynator projektu WOF Expo, prezes Polsko-Mongolskiej Izby Przemysłowo-Handlowej oraz przedstawiciele Ambasady Mongolii, przedstawiciele Stowarzyszenia Polsko-Chińskiego Forum Współpracy oraz władz samorządowych gminnych i powiatowych. W trakcie forów podejmowano tematykę dotyczącą m.in. pozyskiwania środków z UE, w tym za pośrednictwem LGD, promocji gospodarczej WOF Expo, możliwości pozyskiwania nowych rynków zbytu dla przedsiębiorców z terenu Gminy, problemów prawnych przedsiębiorców sektora MŚP, perspektywy współpracy. W trakcie forów gospodarczych trzykrotnie odbyła się gala wręczenia Nagród Wójta Gminy Wiązowna „Złoty Wiąz” dla najlepszych przedsiębiorców z terenu Gminy Ponadto Gmina Wiązowna brała udział w organizowanych przez Powiat Otwocki Forach Gospodarczych, których celem jest promocja przedsiębiorczości, w projekcie Lokalne Ożywienie Gospodarcze.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 72, 133-328)

¹⁹ W wyszukiwarce KRS nie ma możliwości pozyskania danych o osobach prawnych z uwzględnieniem stanu na dany rok. Istnieje jedynie możliwość uzyskania liczby osób pranych na dzień generowania raportu.

Odnosząc się do realizacji celów Strategii w okresie objętym kontrolą, Wójt wyjaśnił, że wdrożenie celu strategicznego 1.1 - *Rozwój przedsiębiorczości i wzrost aktywności gospodarczej* oraz 1.5 - *Promocja gospodarcza i inwestycyjna* odbywa się poprzez organizację Forum Gospodarczego Gminy Wiązowna (...). W tym obrębie konkretny cel wskazany w Strategii jako cel operacyjny 1.5.5 - *Organizacja inicjatyw mających na celu integrację lokalnych przedsiębiorców oraz rozwój partnerskiej współpracy z władzami Gminy* (np. coroczny konkurs „Przedsiębiorca roku”) oraz 1.8.3 - *Organizacja konkursów na najbardziej innowacyjnego przedsiębiorcę Gminy* realizowane są w ramach wydarzenia „Złoty Wiąz” i wprost wpisują się w realizację tych celów operacyjnych, jak i celów strategicznych 1.5 i 1.8 Strategii. (...). W cel 1.1 - *Rozwój przedsiębiorczości i wzrost aktywności gospodarczej* i cel operacyjny 1.1.4 - *Stworzenie systemu współpracy i pomocy w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych z firmami z innych regionów w kraju i za granicą* wpisuje się projekt pn. „Promocja Gospodarcza Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego”, a także Forum Gospodarcze Powiatu Otwockiego.

(dowód: akta kontroli str. 111-115)

3.3. Z powodu wprowadzenia od 2016 r. nowych stawek podatku od środków transportowych, jak poinformował Wójt Gminy, wpływy do budżetu z ww. tytułu zmniejszyły się w 2016 r., w stosunku do 2015 r., o kwotę 236 718,48 zł, natomiast liczba przedsiębiorców uległa zwiększeniu o 13 podmiotów (per saldo +15/-2), w tym: przetwórstwo +1, budownictwo +2, handel +7, transport +4/-1, zakwaterowanie i usługi gastronomiczne -1, działalność finansowa i ubezpieczeniowa +1.

(dowód: akta kontroli str. 635-637)

3.4. Na działania związane z rozwojem przedsiębiorczości Gmina wydatkowała: 1,0 tys. zł w 2014 r.; 54,9 tys. zł w 2015 r.; 45,6 tys. zł w 2016 r. i 37,0 tys. zł do 31 maja 2017 r. Wydatki te poniesiono głównie na organizację i przeprowadzenie Forów Gospodarczych Gminy Wiązowna.

W latach 2014-2017 (do 31 maja) Gmina nie korzystała z innych niż dochody własne źródeł finansowania na działania związane z rozwojem przedsiębiorczości.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 73, 635-640)

3.5. Analiza wskaźników i danych dotyczących rozwoju gospodarczego Gminy za lata 2013-2016 wykazała, m.in., że:

- zmniejszył się poziom bezrobocia (z 4,7% w 2013 r. do 3,9% w 2015 r.),
- w latach objętych kontrolą w każdym roku następował przyrost „netto” przedsiębiorstw (od 39 do 46),
- rokrocznie wzrastały dochody własne Gminy w przeliczeniu na mieszkańca (od 2,6 tys. zł w 2013 r. do 3,2 tys. zł w 2016 r.).

(dowód: akta kontroli str. 116)

Stwierdzone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ocenie NIK działania prowadzone przez Gminę w zakresie wspierania rozwoju przedsiębiorczości, jej położenie geograficzne w obrębie metropolii warszawskiej oraz czynniki makroekonomiczne wpłynęły na poprawę podstawowych wskaźników dotyczących rozwoju gospodarczego Gminy. Spadł poziom bezrobocia oraz wzrosła liczba nowo zarejestrowanych podmiotów. Po wprowadzeniu od 2016 r. niższych stawek podatku od środków transportowych liczba nowych przedsiębiorców zwiększyła o 13 podmiotów.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁰, wnosi o wdrożenie systemu monitorowania Strategii, w tym powołanie komitetu sterującego, o którym mowa w Strategii Rozwoju Gminy Wiązowna.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach, jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia lipca 2017 r.

Kontrolerzy:
Edyta Jamiół
główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej

Dyrektor
Bogdan Skwarka

.....
Podpis

Lucjan Matuszewski
główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

.....
Podpis

²⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.